

"GLASILO"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.
Sworn circulation 20,000
Issued Every Tuesday
Terms of Subscription:
For Members Yearly..... \$0.84
For Nonmembers..... \$1.00
Foreign Countries..... \$3.00
Telephone: Randolph 3012

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3rd, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22nd, 1918.

Stev. 24. — No. 24

CLEVELAND, O., 11. JUNIJA (JUNE), 1929

Največji slovenski magazin
v Združenih Državah
Izbira vsak tretjak
Ima 30,000 naročnikov
Naročnišča:
Za člano, na leto..... \$0.84
Za nočnico..... \$1.00
Za letosmetra..... \$3.00
NASLOV
uredništvo in upravljanje:
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Randolph 3012

LETO XV. — VOLUME XV.

CLEVELANDSKIE VESTI

Društvo sv. Družine, št. 207 K. S. K. Jednote v Maple Heights razvije prihodnjem nedeljo 16. junija svojo novo zastavo. Za korporativno udeležbo na tej slavnosti se je že več krajnih društev priglasilo. Program slavnosti bo zelo lep in bogat, vseled tega je pričakovati da bo prihodnjem nedeljo pri naših prijazninih in znanih sosedih v Maple Heights zopet zelo imenitno. Naše čestitke društvu povodom nabave zastave in mnogo uspeha!

Pri nas v Clevelandu postaja zanimanje za Vseslovenski katoliški shod vedno bolj živahno. Veliki lepaki in vabila na ta shod že dičijo okna pridojal po St. Clairju, v Collinwoodu in Newburgu. Kadar se čuje, bo največ vdeležence od tukaj odpotovalo v petek večer 5. julija s posebnim vlakom za Orle, drugi jutri sledijo v soboto, dosti jih pa potuje tja v Lemont tudi s svojimi avtomobili.

Zadnji petek se je vršila zoper važna seja tozačnega pripravnalnega odbora ob veliki udeležbi. Na tej seji se je ukenilo vse potrebitno glede potovanja itd. Izvoljen je bil se posebni agitacijski odbor, ki bo hodil od hiše do hiše vabit naše ljudi na ta velezanivni shod. Ta odbor ima tudi pravico sprejemati aro za železniški listek in morebitne prestopljive prispevke. V tem odboru so: Mary Hochevar, Helena Mally, Louise Pikk, Mary Kolezar, Frances Brancelj, Ivana Gornik, Mary Mahne, Frances Orazem, Frances Novak, Frances Pust (Collinwood), John Brodnik (Collinwood), Frank Kosmerlj (Collinwood), John Zalaznik, Anton Skulj, John Skrabec, Joe Grdina, Anton Grdina, Josip Pikk in Stanley Mahnich.

Zadnji teden so uspešno dovršili pravne študije na znani Western Reserve univerzi trije naši ameriški Slovenci in sicer so slediči: Mr. William Vidmar, Mr. Leo B. Virant in Mr. Frank Opaskar. Sobrat Vidmar je član društva sv. Vida, št. 25 KSKJ in manager žogarjev Presidents. Mr. Leo Virant je sin znan Virantove družine iz Loraina in brat tamkajnjega gospoda župnika Rev. Viranta. Mr. Opaskar je pa starejši sin sobrata Frank Opaskarja na Euclid Heights. Vsem tem novim slovenskim odvetnikom naše čestitke, tako tudi njih starišem.

Dne 10. junija se je vršila v cerkvi sv. Lovrenca poroka Mr. Anton Gliha Jr., in Miss Karoline Kralj; oba sta člana naše Jednote in oba rojena v Clevelandu. Ženin je sin družine Anton Gliha in Frances Gliha v Newburgu; nevesta je pa hči Toneta Kralja, koji je mati že umrla. Njena sestra dvojčica Karolina je že poročena. Svatovanje se je vršilo v Slovenskem Narodnem Domu v Newburgu ob veliki udeležbi. Novoporocencema naše iskerene čestitke.

Preteklo soboto dne 8. junija se je ponesrečil pri delu pri A. Shaw Co., na E. 67. ce. pri rojaku Frank Mirtič, star 50 let, doma je Smihela pri Zu-

VABILO

na slavnost blagosloviljenja in razvitja zastave društva sv. Družine št. 207 KSKJ. v Maple Heights, O.

Slavnost se vrši prihodnjem nedeljo, dne 16. junija. Člani in članice našega društva se zbirajo na vogalu pri br. Lengau točno opoldne, nakar se odpeljemo v Newburg pred cerkev sv. Lovrenca, tam se pridružimo ostalim društvom, ter odkorakamo po 80. cesti nazaj v cerkev sv. Lovrenca, kjer se bo vršilo blagosloviljenje zastave točno ob 1 uru popoldne. Cenj. društva naj se zbirajo pred cerkvijo ob 12:30. Iz cerkve se odpeljemo naravnost na piknik, ki se vrši na prostorih cerkve sv. Lovrenca na Raymond St. v Maple Heights. Pred začetkom popoldanske slavnosti na piknikovem prostoru bo pozdravil navzoče predsednik našega društva, dalje sledi nastop botrov, deklamacija Miss Jennie Hrovat, govor gl. uradnikov, nastop zastopnikov društva in pobratimi zastav. Naši sledi prosta zavala in razveseljanje s plesom.

Cenjena društva so prošena da imajo za ta izlet pripravljene svoje automobile, ter da vzamete zastave seboj; ni se vam treba batiti, da bi se zastava umazala ali pokvarila, ker bomo imeli nalač za to pravljien prostor.

Prav uljudno se enkrat vabimo vse članstvo krajevnih društev K. S. K. J. iz Greater Clevelandu na to našo slavnost in Vam kličemo dobro došli! Odbor.

Hitro tekoča reka. Najbolj hitro tekoča reka na zemlji je Sutled v Indiji. Izvira 5100 m visoko in pada na dolžini 112 km na 4000 m.

Zemberku, kjer zavuča mater, soprogo in štiri otroke. V Ameriki je bival 18 let. Tu zavuča sestro Rozalijo Zadnik. Ranjki je stanoval pri družini Josip Petrovčič, 999 E. 66th St.

Dne 6. junija ob 10. uri zvečer sta se podala v čoln na ribolov blizu Gordon parka rojaka Joseph Šega, stanujoč na 885 Addison Rd., in njegov prijatelj John Novak, stanujoč na Varian Ave. Ob eni uri v petek zjutraj se je čoln prevrnil in ob rojaku sta padla v vodo. Dočim se je rojaku Novaku posrečilo se rešiti, pa se je truplo Joseph Šega potegnito iz vode šele eno uro po nezgodji. Pokojni Joseph Šega, po domače Kovačev, je bil star 28 let, ter samec. Doma je bil v Strmice, fara Bloke pri Rakiku. Tu je bival devet let, in zavuča dve sestri, poročeni Mrs. Frank Klaus in Mrs. J. Zgome.

Nevarno je zbolel v Chicagu, kjer študira na univerzi Mr. Fredie Makovec. Ko je njegova mati Mrs. Mary Makovec zvedela o bolezni, je najel prv. zrakoplov, ki je odplul proti Chicagu in se podala k bolniški postelji svojega sina.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

URADNO NAZNANILO

Proslava 35 letnice Jednote se bo oficijelno vršila dne 7. julija t. l. v Joliju.

Temeljem sklepa glavnega odbora, se imajo proslave vdeležiti vse glavni uradniki Jednote.

Iz tega razloga se bo tudi polletno zborovanje glavnega odbora letos vršilo oziroma pričelo par tednov preje nego se je to običajno v preteklosti vršilo.

Da bo mogoče račune pravočasno pripraviti, zato se bo knjige za mesec junij oziroma prvo polovico tekočega leta zaključilo že 22. junija.

Valed tega se vsa krajevna društva prav uljudno prosi, da pošljejo denar v pokritje asea za tekoči mesec najkasneje do 22. t. m.

VSA DRUSTVA, KI BI DO OMENJENEGA DNE NE PLACALA ASEMENTOV, BODO OZNACENA V FINANCNEM POROCILU, DA SO OSTALA ASEMENTE DOLZNA.

Cenjena društva se prosi, da predstopeče naznanilo vpoštovati blagovolijo.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Joliet, III. 6. junija 1929.

POLLETNO ZASEDANJE GLAV. ODBORA

V smislu sklepa glavnega odbora, se imajo proslave 35 letnice Jednote, vršeče se dne 7. julija t. l. v Joliju, Illinois, vdeležiti vse glavni uradniki in uradnice.

Ker bodo vsi glavni uradniki in uradnice v Joliju takoj prvega tedna meseca julija, zato se bo istočasno vršilo tudi polletno zasedanje ali zborovanje glavnega odbora.

Zborovanje se bo vršilo po naslednjem redu:

Dne 5. julija točno ob 8. uri dopoldan se prične z revizijo knjig in računov. Revizije se imajo vdeležiti glavni predsednik, glavni tajnik, blagajnik in nadzorniki (ca).

Ostali glavni uradniki in uradnica naj uredijo odvod iz doma tako, da bodo v Joliju v soboto 6. julija popoldne.

V nedeljo dne 7. julija je skupni sestanek vseh glavnih uradnikov in uradnic v glavnem uradu in sicer ob 8. uri dopoldne.

Vsi glavni uradniki in uradnice se vdeležijo slavnosti 35 letnice KSKJ. in vseslovenskega katoliškega shoda.

V pondeljek dne 8. julija ob 8. uri dopoldne se snidejo vse odborniki in odbornice v glavnem uradu, nakar se bo določil program ostalega zasedanja.

Vsi člani in članice gl. odbora se prosijo, da to naznanilo vpoštovajo in se po tem navodilu ravnavajo, kajti posameznih naznanil se uradnikom ne bo pošiljalo.

Za glavni urad K. S. K. Jednote,
Joliet, Illinois 6. junija 1929.

P. S. Zgoraj omenjeni čas je "Standard time."

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

PROSLAVA 35 LETNICE K. S. K. J.

Dne 2. aprila t. l. je poteklo 35 let, odkar je bila naša dična organizacija K. S. K. Jednote ustanovljena.

Krajevna društva po raznih naselbinah so na najlepši način ko mogoče proslavila 35. rojstni dan naše Jednote... Take slavnosti in prireditve so bile lokalnega pomena.

Dne 7. julija t. l. pa se bo oficijelno praznovalo 35. jubilej prve, najstarejše in najbogatejše slovenske katoliške bratske podporne organizacije K. S. K. Jednote.

Ta dan bo narodni praznik se vse katoliške slovenske in hrvaške člane in članice naše mogočne Jednote.

Slavnost naše Jednote se bo vršila v Joliju, Illinois, v rojstnem mestu, v mestu kjer je bila rojena, kjer ji je tekla zibelka in od koder se je razvila širok Amerike in Kanado.

Predpriprave kažejo, da bo slavnost nekej posebnega in veličastnega. Ta čast pa ne bo zadela samo Joliet kot rojstno mesto naše Jednote, pač pa vsako slovensko naselbino, naš slovenski narod vobče.

Natančen program slavnosti pripravlja pripravljalni odbor Jolietskih društev pod predsedništvom domačega župnika Rev. John Plevnika. Program bo pravočasno obesodjanje v Glasilu.

Za danes o programu spregovorim le na kratko in sicer:

Slavnost se bo vršila po navadnem času (Standard time). Ob 8. uri dopoldne zbiranje društvenikov in gostov pri cerkvi in šoli sv. Jožefa na North Chicago cesti, Joliet, Illinois.

Od 9:30 do 10:30 parada po mestu. V paradi bo imela Jednota krasno "Flote" s živo sliko predstavljajočo K. S. K. J.

Ob 10:30 slovenska peta sv. maša, katero bo daroval č. g. duh. vodja Rev. Cvercko.

Pri sv. maši bo navzoč tudi pomočni škof iz Chicago, Illinois, Rt. Rev. B. J. Sheil.

Slavnostni govor bo imel č. g. Rev. Ciril Zupan iz Pueblo, Colo., kot prvi duhovni vodja K. S. K. Jednote.

Po cerkveni službi božji, odhod v Lemont na vseslovenski katoliški shod.

Priprava se torej, da so vse bližnja društva te slavnosti korporativno z društvenimi zastavami in regalijami vdeleži.

Oddaljena društva, ako se jim ne mogoče korporativno slavnosti vdeležiti, naj pošljajo zastopnika.

Vseho društvo hodiši, da se vdeleži korporativno ali pa zastopnikih, naj se reprezentirano tudi z društveno zastavo.

NAJ NE BO NITI ENEGA DRUSTVA K. S. K. J., KI BI NA TA DAN NE BILO REPREZENTIRANO NA EN ALI DRUGI NACIN. NAJ NA TA VELIKI IN SLAVNOSTNI DAN VIHRA AMERIŠKA ZASTAVA IN SLOVENSKA TROBOJNICA V CAST IN PONOS K. S. K. J., SLOVVENSKEMU NARODU PA V VESELJE IN RADOST.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

IZLET V DOMOVINO

Vsem, ki so se do sedaj prijavili za izlet v staro domovino kakor tudi vsem onim, ki se izleta vdeležiti nameravajo se tem potom naznanja, da se bo odpotovalo iz New Yorka dne 24. julija t. l.

Za izlet se je določilo brzoparnik parobrodne družbe CUNARD LINE,

"MAURETANIA."

Brzoparnik "MAURETANIA" je znan kot najhitrejši parnik na svetu. Za vožnjo preko morja rabi samo 5 dni. Parnik je moderno opremljen z vsemi za potnike potrebnimi udobnostmi.

Zaradi tega se obvešča vse one, ki so se za izlet že prijavili, da si preskrbe potrebne potne listine. Ako se pri tem potrebuje kakoge pojasnila ali pomoči, naj se niže podpisaniem naznanit.

Enako se obvešča tudi one, ki se do sedaj še niso prigovili, toda se nameravajo izleta vdeležiti, da to tako nizje podpisaniem sporočilo in pošljejo aro \$25.00 da se jim preskrbi in zagotovi vožnji listek.

Cena vožnji je sledeča:

Tretji razred: Iz New Yorka v Ljubljano ali Zagreb in nazaj \$206.00. (Pripomba: Ako se vožnji listek tretjega razreda kupi za tja in nazaj, si potnik prihrani nekaj nad \$50.00.)

Drugi razred: Iz New Yorka v Cherbourg \$157.50. Zeleznični vožnji listek drugega razreda iz Cherbourg v Ljubljano \$24.28.

Poleg tega plača vseki potnik tudi \$5.00 za manjšo različico vagona. Nedržavljani pri povratku v Ameriko plačajo davek ali glavarino \$8.00.

Glavni odbor Jednote mi je določil 5 do 6 tednov predčim, ter mi tako dovolil, da se tega izleta osebno vdeležim. Ako se prijaviti za izlet večje število članov in članic naše Jednote, bom poskušal urediti posle v glavnem uradu tako, da se bom izleta tudi jaz vdeležil. Ce bo lepo število izletnikov, bom v Ljublj

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsak teden

Letašna Evropsko-Slovenska Katolička Jednota v Združenih državah Amerike

6117 St. Clair Ave. Uredništvo in upravljanje: CLEVELAND, OHIO

Telefon: Randolph 2912

Naročnine:

Za člane, na leta \$0.50

Za sestine \$1.00

Za pomembnejši čin \$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of theUNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO

Telephone: Randolph 3912

VSI NA KATOLISKI SHOD!

Za ameriške Slovence se nam bližajo veliki dnevi, kakoršnih v naši zgodovini še ne pomnimo: dnevi prvega Vseslovenskega katoliškega shoda v Lemontu, III.

O tem zanimivem shodu se že dosti govorji in piše v javnosti. To bodo v resnici Gospodovi dnevi, katerih ne bomo nikdar pozabili. Vsakemu, ki bi lahko šel na ta shod, pa tega ne bo storil — bo gotovo žal, ko mu bodo drugi o njem pravili, ali ko bo o poteku istega v listih čital.

Pripravljalni odbor si je izbral najlepši mesec v letu, dobro počitnic in sicer dneve 6., 7. in 8. julija, pa tudi najbolj primezen kraj, naše znane ameriške Brezje, baš v sredini Združenih držav.

Ta dan bodo ameriški Slovenci v veliki manifestaciji in s skupnim nastopom pokazali svojo armado še vedno vernih rojakov in rojakinj. Program Vseslovenskega katol. shoda, ki je že dovršen bo nekaj včastnega in nad vse krasnega. Priobčili ga bomo v celoti prihodnjic.

Poleg tega, da bo na označenem shodu triumfirala naša katoliška zavest in ideja, bomo zaeno obhajali tudi 35letnico prve slovenske podporne organizacije v Ameriki, matere drugih sličnih organizacij—naše K. S. K. J. Torej je v prvi vrsti dolžnost članstva te Jednote, da agitira za Vseslovenski katol. shod in se istega tudi udeleži. Kot Jednotarji bomo 35. rojstni dan naše podporne matere najprvo obhajali v Jolietu, njenem domu, potem gremo pa še v Lemont, kjer se pričakuje veliko romarjev, oziroma udeležencev.

Na uradnem letaku, ozirom vabilu za ta shod vidimo sliko naših znanih slovanskih apostolov sv. Cirila in Meoda, kojih god se bo baš isti čas obhajalo. Pod sliko je pa naš nepozabni prvečni slovenski misijonar in škof Baraga. Prihodnje leto bo 100 let, od kar je prišel v Ameriko; lani je pa minilo 60 let, od kar je umrl in počivlja v katedrali v Marquette, Mich. Vse to naj nas navdušuje, da pri tej priliki na shodu skupno nastopimo, se veselimo in navdušimo za našo celokupno dobro stvar.

Torej na delo za Vseslovenski katol. shod!

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

In zopet je nastopila doba oddih ter odpočitka za mladino, ker je šolsko leto zaključeno. Nekateri so to dobo že težko pričakovali, kajti s tem jemljejo za vedno slovo od šole ker se bo treba podati v javno življenje in se oprijeti tega ali onega dela.

Naravno, da vsakdo rad čestita srečnemu graduantu šoleko prejme diplomo, saj je to za učenca ali višješolca najvažnejši trenotek njegovega življenja ko se mu odpira nova pot v svet in bodočnost. Uspešen graduant je moral žrvovati od 8 do 20 let svojega življenja, da je dosegel svoj cilj. Doba učenja je zahtevala svoj red, točnost, samozatajevanje in napor. Namesto zabave in razveseljevanja zvečer, je moral dijak sedeti pri svojih knjigah in si beliti glavo. Zavedal se je, da bo tega enkrat konec in da mu bo šolanje pripomoglo do lepše bodočnosti, kajti za izobraženega človeka je odprt ves svet.

Marsikdo izmed nas je že večkrat obžaloval svojo malomarnost, ker ni hotel vporabiti lepe prilike boljšega šolanja, vsled česar mora danes trdo delati in se boriti za vysakdanji kruh. Zopet drugim je hudo, ki bi se bili radi naprej šolali, pa niso imeli prilike za to; višja šolska izobrazba stane namreč dosti denarja in požrtvovanja.

Je pa tudi mnogo takih slučajev, kjer bi starši svoje otroke lahko pošiljali v kako višjo šolo, kolegij ali na univerzo, pa so preskopi za to; denarja se jim zdi škoda. In vendar je diploma gradusata višje šole najlepša dota staršev svojemu sinu ali hčeri; dota, katere ne more noben tat ukraсти in katere ne more nihče zapraviti.

Vsled tega bi bilo baš v tem času starišem svetovati, naj skušajo dati svojim otrokom višjo šolsko izobrazbo, za kar jim bodo vedno hvaljeni. V Ameriki imamo najboljši šolski sistem na celotnem svetu. Na razpolago so različni učni zavodi bodisi javni ali privatni. Osobito je priporočati katoliške šole za mladino katoliških staršev.

K sklepnu izražamo pri tej priliki vsem našim ameriškim slovenskim graduantom ter njih starišem naše čestitke. Mnoge sreče in uspeha v njih novem življenju!

Kdo je pravzaprav odkril Ameriko?

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE (Jugoslov Bureau)

Kdo je odkril ameriški kontinent? Ali je bil Krištof Kolumbus prvi pomorščak, ki se je drznil prepluti atlantski ocean? Ni morda on sledil vzgledu drugih državnih duhov pred njim?

Z drugimi besedami: Ali je bilo odkritje Amerike posamezen čin enega samega velikega kiparice Anne Whitney je postavljen v Milwaukee; tudi Chicago ima spomenik tega legendarnega odkritelja in vodje Vincencem Kolumbova vožnja je bila le pomembnejši čin?

Tekom zadnjih desetletij je

bilo "odkritje ameriškega kontinenta" predmet precejšnjih sporov med zgodovinarji. Mnogo gradiva se je nabralo, da se podpre trditev o vsaj dveh odkritijih poleg Kolumbovega in pripoma zgodovinska resnica istih. Jako idealiziran kip Leif Ericsona, odkritelja nekega dela Amerike, okrašuje neko glavno ulico v Bostonu in posnetek tega kipa ameriške kiparice Anne Whitney je postavljen v Milwaukee; tudi Chicago ima spomenik tega legendarnega odkritelja in vodje Vincencem Kolumbova vožnja je bila le pomembnejši čin?

Razni opisi Vinlanda so krožili po Evropi — neki Adam iz Bremena je okolo leta 1070 spisel prvi opis. Ti opisi in norodiške sage so prisile do ušes tudi Martina Behaima iz Norimberga na Nemškem (1430-1506). Bil je eden izmed najučenjih zemljepiscev, matematikov in astronomov tedanjih dober. Ker se je tudi bavil s trgovino, je mnogo potoval, ali večji del časa je posvečal matematičnim in navtičnim nau-

kom. Raziskoval je otroke ob afriški obali in pri tej priliki odkupil v zapadno smer ter odšel k otoku Fayal in druge Azorske otroke.

Trdi se, da je Behaim od Azorskih otokov nadaljeval svojo vožnjo v jugozapadno smer in došel do kontinenta Južne Amerike.

Njegov sodobnik Herman Scheldem je leta 1494 napisal sledete:

"Martin Behaim in Diego Cano sta z Božjo pomočjo dosegli do nove zemelje, ko sta preplula Opoldansko more in onstran ekvinokcialnega krogova prišla na drugo stran sveta, kjer, kadar so gledali v vzhodno smer, je senca padala na njihovo desno stran. Vsled nujnega prizadevanja je bil odkrit nov del sveta, je bil do tedaj neznan."

Ko se je Behaim povrnil v Norimberk, je dovršil leta 1492 novi globni zemeljski. Velika skupina otokov ob obali Južne Amerike je bila označena na tem zemljevidu, ki dokazuje, da Behaim ni le poznal resničnih svetovnih dimenzij, marveč je tudi znan za zemljo onstran Atlantskega oceana.

Martin Behaim je bil tudi prvi pomorščak, ki je rabil astrolab (nekdanji navtični instrument za merjenje visokočinka in zvezd). Baje je on podal Columbusu informacije o zemljih onstran Azor in ga preskelbil z astrolabom.

Krištof Kolumb.

Krištof Kolumb je dne 3. avgusta, 1492 odkupil na svojo usodepolno vožnjo, potem ko je najlepša leta svojega življenja potrošil v prizadevanju, da bi dobil denarno podporo za svojo ekspedicijo. Brezvomno je Kolumbus znal za vikingske sage o Vinlandu. Nameraval je ustaviti se na Azorah, kjer je Behaim odkril. Ali on je imel svoje lastne pojme o zemljih onstran morja in še do svoje smrti je bil prepričan, da je ta zemlja del vzhodne Azije in spojena z Indijo. O kakem ameriškem kontinentu ni imel nikdar pojma. Vsled tega je tudi nazval domorodce "Indijance" in skupino otokov poimenoval "Zapadno Indijo."

Vsa Kolumbova slava je posmrtna. Slava Kolumbovega odkritja ni le v tem, da je odkril novo zemljo, marveč da je njegovo odkritje bil začetek naseljevanja Amerike. O odkritju Vikingov se to ne more reči in radi tega slovi Kolumbus kot odkritelj Amerike. Kakor znano, je bil Kolumbus v svojih starih letih doživel črno nevhvaležnost in mu ni bila dana prilika dovršiti svoja odkritja. Umrl je na Španskem, star, potrot, ponižan in siromak, ne da bi slutil, da je odkril ogromen kontinent, ne pa le skupine azijskih otokov.

Celo novi svet ni bil poimenovan po njem, marveč po Italijanu Amerigo Vespucci. Prvič se ime "Amerika" pojavlja v zemljevidu (Carta Marina), ki jo je izdal nemški učenjak Martin Waldseemüller leta 1516. On nikakor se ni mogel spomniti imena Kolumbusa, da bi novi kontinent označil kot "Columbia." Ime Amerigo Vespucci pa mu je bil dobro znan iz opisov tega pustolovca.

Dejstvo, da se je že prej doznanlo za Novi svet in da so že pred Kolumbom odkrili neke pokrajine Severne in Južne Amerike, nikakor ne prikrajšuje nevenljivo slovo dramačnega odkritja velikega Kolumba.

Odkritje Amerike v očeh človekosevca.

Ob prilikah zadnjega mednarodnega kongresa Amerikanistov v New Yorku je Dr. Aleš Hrdlička, svetovnoznan antropolog Smithsonian institucije, povdarič, da resnični odkritelji Amerike so bili primitivni ljudje, ki so v predzgodovinski dobi prišli iz Sibiri preko ledene vod Beringove ožine.

Po mnenju Hrdličke ni bilo

poedinega velikega valu priseljevcov, ki so postalii prvi Amerikanci, marveč majhne skupine ljudi, ki so stalno in zaporeno prihajale iz Azije v Ameriko in ta proces je nadaljeval do najnovnejšega časa.

Sibirija je pokrajina z negostoljubnim podnebjem in vedno preti lahota in mraz. Manj kot trideset milijonov voda so ljudje, ki so se preseljevali, ali so bili od drugih plemen prisiljeni pomakniti se v severno Sibirijo, videli znake bolj prijetne pokrajine, kjer ni bilo takliko ledu in snega. Vetrovi, ki so pihali od tod, so bili prijetnejši. Morska struja je priplavljala les od tam, iz otokov je služil kot most. Ni bilo zato tako težko prepluti onto morje z malimi čolni, sestavljenimi od kož, ako je bilo vreme ugodno. In tako je skupina za skupino Azijcev prihajala v Alasko in od tam v južnejšo pokrajino. Bržkone niso sploh ostajali v Alaski, vsaj ne za dolgo, marveč nadaljevali svojo pot ob obali, dokler niso prišli do ugodejših pokrajin. Tako je bil novi svet polagoma našel.

Severovzhodni deli Azije so bili edina mogoča pot v Ameriko za prvotne prebivalce Amerike. Azijsko pokoljenje Indijancev in Eskimov dokazujejo razne najdbe v prastarih grobovih. Druga važna okolica, ki se daje dokazati po novejših najdbah je, da ljudje, ki so prihajali iz Azije čez Beringovo ožino, niso bili neotešani barbarji, marveč so prinali s seboj bogato in visoko razvito civilizacijo.

KOLIKO AMERIKAN. CEV ŽIVI V INO-ZEMSTVU?

Department of State je takoj zadnjih dveh let poizvedoval, koliko ameriških državljanov živi več ali manj stalno zunaj Združenih držav. Po poročilih s strani kakih 330 ameriških konzulatov v vseh delih sveta je sklepati, da število Amerikanov, živečih v inozemstvu znaša okolo 400.000. Skoraj 250.000 izmed teh je nastanjeno v Kanadi. Centralna Amerika jih ima skupaj kakih 20.000 in čez 12.000 Južna Amerika. Ostali so raztreseni po Evropi, Afriki, Aziji in Avstraliji. Druga važna vloga, so prisiljeno na svojo slovensko banko prihranke, kjer so varno in obrestnosno naloženi. Naša banka je bila nekaka vodnica in svetovalka rojakom v gospodarskih in finančnih vprašanjih — vsak, ki se obrnil na banko za nasvet, je bil pošteno in kulantno postrezen.

Dne 6. junija pa je drugi dan, ko je banka storila valžen, tako važen korak, ki ga sploh mogla storiti, namreč, direktorska seja je ta dan odločila, da zviša svoj osnovni kapital na \$200.000 in postane takozvana "Trust Co." in se bo imenovala North American Trust Co.

Njene vedno naraščajoči prosi, vedno večje in večje hranilne vloge, so prisiljeno na vodstvo banke, da se je odločilo prinesi ta predlog predstavnikom, ki so idejo enočlanskih rojakov je ta dan nastanjeno v Kanadi. Centralna Amerika jih ima skupaj kakih 2.000 na Grškem, 2.600 v Čehoslovaki, 2.500 v Jugoslaviji, 2.000 na Rumunskem, 1.400 v Švici, 1.200 na Madžarskem, 650 na Švedskem, 600 na Norveškem, 236 na Finiskem, 150 v Rusiji itd.

Približno 26.000 ameriških državljanov je stalno nastanjeno na Francoskem, 12.000 na Angleškem, 10.000 v Italiji, 6.000 na Poljskem, 3.000 na Nemškem, 3.200 na Grškem, 2.600 v Čehoslovaki, 2.500 v Jugoslaviji, 2.000 na Rumunskem, 1.400 v Švici, 1.200 na Madžarskem, 650 na Švedskem, 600 na Norveškem, 236 na Finiskem, 150 v Rusiji itd.

Cez 24.000 Amerikanov je nastanjeno v Aziji, 3.600 v Afriki in 2.308 v Avstraliji.

Predpostavlja se, da večina teh ameriških državljanov v inozemstvu so tukaj rojeni Amerikanci. Naturalizirani državljanji ne morejo brez pogojno biti nastanjeni v inozemstvu, ne da bi zgubili svojega ameriškega državljanstva. Po naturalizacijskem zakonu vsak ameriški državljan, ki tekom petih let po naturalizaciji se povrne v svojo izvirno domovino ali kaškarkom v inozemstvu in se tam stalno nastani, smatra se, da ob naturalizaciji ni imel posebnega namena biti tukaj nastanjeni državljan Združenih držav in ob pomanjkanju protidokazov se more njegovo državljanstvo spričevalo razveljaviti kot pridobljeno potom prevaro (fraudulently).

Prej doznanje, da se je že prej doznanlo za Novi svet in da so že pred Kolumbom odkrili neke pokrajine Severne in Južne Amerike, nikakor ne prikrajšuje nevenljivo slovo dramačnega odkritja velikega Kolumba.

ZAHVALA.

Kakor običajno vsako leto, tako je tudi letos na Spominski dan dne 30. maja Pevsko in dramatično društvo "Domovina" položilo v znak spomina ter spoštovanja krasen venec na grob svojega večletnega predsednika blagopokojnega Anton Burgarja, mojega očeta.

Tem potom izrekam v svojem imenu, imenu moje matere ter cele družine cenj. društvo "Domovina" najlepšo zahvalo za ta plemenito čin, ki nas je zelo ganil ker smo prepričani, da ima označeno društvo našega blagopokojnega Anton Burgarja, mojega očeta.

V velikanski trgovini je neki gospod letal sem in tja. Prodajalec: "Ali česa isčete?" — "Da, mojo ženo sem zgubil." — Prodajalec: "Žalne obleke dobite v prvem nadstropju."

NAVADEN LEK PROTI STRUPENEMU BRŠLJINU</p

K. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1904. Inkorporirana v Jolietu, dne 12. januarja 1905.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, Ill. Solventnost aktivnega oddelka znaša 101.16%; solventnost mladinskega oddelka znaša 156.50%.

Od ustanovitve do 1. maja 1929 znaša skupna izplačana podpora \$3,580,378.75.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. I. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo. II. podpredsednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn. Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomožni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Blagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2618 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind. Vrhovni zdravnik: DR. JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NADZORNII ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A, Eveleth, Minn. LOUIS ZELEZNICKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill. FRANK FRANCICH, 5405 National Ave., West Allis, Wis. MIHAEL HOCEVAR, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio. MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

FINANCIJI ODBOR:

FRANK OPEKA Sr., 26-10th St., North Chicago, Ill. FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill. JOHN ZULICH, 15330 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa. JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich. JOHN MURN, 42 Hallie St., Brooklyn, N.Y. MATT BROZENIC, 121-44th St., Pittsburgh, Pa. RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkinsburgh, Pa. UREDNIK IN UPRAVNIK "GLASILA": IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma v denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

IMENA ČLANOV IN ČLANIC PRISTOPILIH V MLADINSKI ODDELEK MESECA MAJA 1929.

K društvu sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill. — 19600 Margaret F. Petric; 19601 Robert Lilek; 19602 Anna E. Zbacnik; 19603 Dorothy Svetlicich; 19604 Dolores Svetlicich; 19605 Helen Govednik; 19606 Robert Kambich; 19607 Evelyn Mutz; 19660 Edward Mitok; 19661 Walter R. Mitok; 19662 Richard P. Mitok.

K društvu sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo. — 19672 Edward Egan; 19675 Albert Vidmar; 19673 Frank Rabida; 19674 Elsie Rabida.

K društvu sv. Jožefa, št. 12, Forest City, Pa. — 19608 Frank Kozlevcar; 19609 Mary Kozlevcar.

K društvu sv. Roka, št. 15, Pittsburgh, Pa. — 19650 Michael Markus.

K društvu sv. Fran. de Sal., št. 29, Joliet, Ill. — 19651 Helen Janesh; 19652 Bernadine Dragovan.

K društvu sv. Petra in Pavla, št. 38, Kansas City, Kan. — 19610 Peter Anzick.

K društvu sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa. — 19611 Josephine Jordan.

K društvu sv. Alojzija, št. 42, Steelton, Pa. — 19612 Frank Ritvieve.

K društvu sv. Jožefa, št. 43, Anaconda, Mont. — 19663 Eugene Matelich.

K društvu sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo. — 19613 Stanley G. Mehle.

K društvu sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O. — 19614 Hedwiga Kordan.

K društvu sv. Antona, št. 72, Ely, Minn. — 19616 Janet Tekovitz; 19615 William Tekovitz; 19653 Louis Frank Skubic.

K društvu sv. Mar. Pomač, št. 78, Chicago, Ill. — 19664 Angela Goropesk.

K društvu sv. Mar. Pomač, št. 79, Waukegan, Ill. — 19617 Marie Repp.

K društvu Mar. Čist. Spoč., št. 104, Pueblo, Colo. — 19676 Mildred B. Kocman.

K društvu sv. Genevefe, št. 108, Joliet, Ill. — 19618 Lorraine Vidich.

K društvu sv. Jožefa, št. 110, Barberon, O. — 19654 Frank Troha.

K društvu sv. Srca Mar., št. 111, Barberon, O. — 19619 Christina Smole; 19620 Louis A. Smole; 19621 Rose Stopar.

K društvu Mar. Mil. Polna, št. 114, Steelton, Pa. — 19622 Elizabeth Duralja.

K društvu sv. Ane, št. 123,

Rudolph Bulic; 19649 Mary Bulic.

Joseph Zalar, gl. tajnik.

OKLIC

NA DRUSTVA SPADAJOČA V KSKJ. V DREAVI OHIO.

Danés je nastopal čas, da se vse organizira, kajti le v organizacijah, oziroma v združenju jih moč. Tako so se nedavno pričela organizirati po raznih krajih razna društva svojih organizacij, zlasti tukaj v Clevelandu so že združena društva raznih podprtih organizacij izvzemali naše K. S. K. J.; ta nima še nobene skupne vezi in kooperacije.

Večkrat se je že govorilo in povdralo, da naj bi se tudi društvo naše KSKJ. združila po zgledu drugih in po zgledu že združenih društev naše Jednote po drugih velikih naselbinah v svetu skupnega napredka in v korist Jednote; toda pri nas, tukaj v Clevelandu je ostala vsa stvar samo pri besedah. Pričela so se posvetovanja, in končno sva določila spodaj podpisana tajnika društva št. 110 in 226 z ozirom na priporočilo drugih, da se zavzameva za to, da se ustvari zveza ali liga društev K. S. K. J. ki poslujejo v državi Ohio.

Sprva smo nameravali ustaviti to ligo ali zvezo samo za mesto Cleveland. Pri prvem sestanku zastopnikov društev, vršičem se tukaj v Clevelandu v svetu udeleživite Vseslovenske katol. shoda sva pa podpisana prišla na idejo, da naj bi se to federacijo, zvezo ali ligo napravilo za celo državo Ohio, kjer ima naše KSKJ. 23 krajevnih društev. Ta društva so štela letos s 1. januarjem 4451 članov v aktivnem in 2311 v mladinskem oddelku, torej vseh skupaj 6762 članov; to tvori ravno eno petino izmed celokupnega članstva naše K. S. K. J.

Znano je, da so bila krajevna društva iz naše države Ohio v zadnji jubilejni kampanji najbolj aktivna; naše država je izmed vseh drugih prav tako prekoračila predpisano kvoto. Izmed osem razpisanih nagrad za razne države, je dobila naše država 4. Ali ni prav in umestno, da Ohijčani skupaj nastopimo, se združimo in skušamo doseči kar največ uspehov potom združenja!

Tako sva podpisana po daljšem pomisleku določila, da naj se vrši prvo zborovanje in posvetovanje v svetu ustavitev zvezne naših društev v nedeljo, dne 16. junija v Barberonu, Ohio. O tem so bila že vsa naše ohijška društva prisotni potom obveščena.

Za poznejše sestanke, ki se bodo vršili potem po raznih naselbinah, naj določijo sami zastopniki društev.

Kdo je povabljen na ta važen sestanek? Predsednik, tajnik in blagajnik vsakega krajevnega društva KSKJ. v državi Ohio; pri tem so seveda zapadene, tudi predsednice, tajnice in blagajničarke naših društev. Ako se tega shoda ne more udeležiti kak društveni uRADnik, naj pošlje svojega namestnika.

* K društvu sv. Mar. Pomač, Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis. — 19638 Mary Marcic; 19639 Mary Yarc; 19655 Christine Planton.

K društvu Pres. Sr. Jezusov, št. 166, So. Chicago, Ill. — 19640 Mile Plesa.

K društvu sv. Mar. Pomač, št. 176, Detroit, Mich. — 19656 Rudolph Chopp.

K društvu Jez. Dobri Pastir, št. 183, Ambridge, Pa. — 19657 John Rosenberger; 19658 Frances Rosenberger; 19659 Margarete Rosenberger.

K društvu sv. Cir. in Met. št. 191, Cleveland, O. — 19641 Joseph Kurrant; 19642 Frank Markun; 19643 Emil Markun.

K društvu Mar. Vnebov., št. 210, Universal, Pa. — 19644 Edward Habjan; 19645 Catherine Kokal.

K društvu sv. Štefana, št. 224, Cleveland, O. — 19647 Anne Erzen; 19646 Steve Erzen.

K društvu Kristusa Kralj., št. 226, Cleveland, O. — 19648 K. S. K. J. — 19649 Mary Bulic.

vabiva vsa cenj. krajevna društva naše Jednote iz države Ohio na ta skupen sestanek dne 16. junija ob 1. uri popoldne v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti v Barberonu. Za zabavo sprejem in postrežbo udeležencev, oziroma zastopnikov in delegatov tega važnega sestanka bo skrbelo društvo št. 110 in 111.

Josip Lekšan, tajnik društva št. 110, Josip Grdina, tajnik dr. št. 226. P. S. Zastopnikom tega shoda se naznana da odidemo v Barberon iz Cleveland ob 10. uri dopoldne, to bo dne 16. junija. Zbirali se bomo pred Kanusovo dvorano na E. 62nd St. in St. Clair Ave.

DOPISI

Bridgeport, O. — Iz tukajšnje župnije sv. Antonia Padovanskega je bil premeščen naš dosedjan, nad vse priljubljeni in spoštovani župnik Rev. George F. Gressel v župnijo sv. Družine v Columbus, O. Vso faro sv. Antonia je prevzela globoka žalost nad nenadno izgubo blagega dušnega pastirja, bil je svojim župljanom res pravi skrbni oče, uljuden, voren duhovnik, vedno prijazen z vsemi in pripravljen pomagati povsod in vsakem.

Iz tukajšnje župnije sv. Antonia Padovanskega je bil premeščen naš dosedjan, nad vse priljubljeni in spoštovani župnik Rev. George F. Gressel v župnijo sv. Družine v Columbus, O. Vso faro sv. Antonia je prevzela globoka žalost nad nenadno izgubo blagega dušnega pastirja, bil je svojim župljanom res pravi skrbni oče, uljuden, voren duhovnik, vedno prijazen z vsemi in pripravljen pomagati povsod in vsakem.

Nedeljo, 26. maja, ko se je poslavljalo v cerkvji od nas, se je nudil prizor, ki ga ni mogoče opisati; zdelo se nam je kot da se poslavja od nas dragi, skrbni oče in zupnika svoje otroke; vse je jokalo in žalovalo tako tudi sam gospod župnik.

"Zapuščam vas telesno," je rekel, "ker je škof tako odločil, ali srce moje je vedno vaše, ker ste si ga popolnoma osvojili v dobi šest in pol letnega službovanja, kar sem bil med vami."

Slovenci smo tudi hudo prizadeti, posebno naše društva K. S. K. Jednote, na katera je bil vedno jako ponosen in je vipočko čislal našo K. S. K. Jednote ter jo ob vsaki priljubki priporočal ter se zanimal za njo. Kar misliti si ne moremo, da prijaznega, vedno veselega Fathra Gresselina ni več med nami; ostal nam bo vedno v blagem in hvaljene spominu.

Na njegovo mesto je prišel Rev. William Malony, še mlad duhovnik, ter upamo, da bo, kadar se je sam izrazil, poskušil vsaj deloma nadomestiti svojega blagega prednika.

Michael Hochevar.

Joliet, Ill. — Tukaj je umrl po tri-dnevni mučni bolezni (pljučnici) rojak Joseph Nose, v starosti 51 let. Pokojnik je bil rojen v župniji Trebnej na Dolenjskem. Bil je dober član društva Vitezov sv. Jurija, št. 3 K. S. K. Jednote nad 21 let. Tukaj zavuča užaloščeno sončo in osem otrok, šest sinov in dve hčerki, med katerimi je star najstarejši 22 let, in najmlajši tri leta.

Društvo Vitezov sv. Jurija, št. 3, mu je priredilo dostojen pogreb in ga pokopalo 5. junija, s peto sv. mašo na slovenskem pokopališču sv. Jožefa v Jolietu.

Njegovi žalujoči družini izražamo žalno sočutje. Pokojniku svetila večna luč.

Joseph Panian, tajnik dr. št. 3.

Padanje celokupne imigracije.

Pregled podatkov o prileganju tekom prvih osmih mesecev tekočega fiskalnega leta (t. j. od 1. julija 1928 do 28. februarja 1929) izkazuje manjše število priseljencev kot v istih mesecih prejšnjega fiskalnega leta. Znižanje znaša 10.3%.

Imigracija iz Evrope je znala le za 2.40 od sto manj. Zlasti Nemčija in Irska sta poslali manj priseljencev kot leto prej. Največ je padlo pri

seljevanje iz Kanade, Mehike in drugih nekotrotnih dežel — za 20% manj.

Tekom omenjenih osmih mesecev je prišlo v Združene Države vsega skupaj 182,767 inozemskih priseljencev. Približno polovico teh, 92,641, tvorijo oni, ki spadajo pod kvoto. 67,777 ali 37 od sto je bilo rojenih v nekotrotnih deželah, zlasti v Kanadi in Mehiki. 19,655 ali 11 od sto je bilo v domovini.

Akutni glavobol je navadno svarilo, da nekaj ni v redu, in, ako ni vzrok očiven, je najboljše vprašati zdravnika. V slučaju ponovnega glavobola treba nekaj ukremiti, da bodo napadi manj pogosti in manj hudi, ne pa omejiti se na to, da se leči dotični napad.

Dr. Palfrey svari pred ponovno rabo lekova proti glavobolu. Nekateri ljudje jih jemijo ob najmanjšem glavobolu in drugih slajih raba leka ne škodi, ali ponovna raba dovaja do pretiranega uvaževanja simptomov in domišljene invalidizma.

MOJSTRA HARMONIKE.

Anton Mervar st.

Kdo izmed slovenskih harmonikarjev v stari domovini, in mnogi tudi v Ameriki, ne pozna Anton Mervarja, ki je obhajal dne 11. maja v Trbovljah na Stajerskem, čil in zdrav, svojo 70 letnico. Rojen je bil v Šmilhelu pri Žumberku. Ze v zgodnjih letih je postal rudar. Bival je tudi na Westfalskem, kjer si je iskal boljši zasluge. V mladosti mu ni bila dana priložnost, da bi se izučil kakšna rokodelstva, zato je pa ves svoj prosti čas med rudarji vporabil zato, da se je sebi v zavatu in korist izčul mizarstva kot samouk. Njegovo delo je postajalo vedno lica.

Ljudje letos precej ugibljajo in nepoklicani preroki tudi napovedujejo, kakšna bo bodočnost po tej strašni zimi. Pa je bodočnosti govoriti je seveda kočljivo in težko; z gotovostjo pa moremo povedati, kakšna je bila preteklost n. pr. pred tri sto leti v našem mestu.

**Pravda Ribničkih koso
tov leta 1573.**

Vas Slatnik, ki šteje 30 zemljšč in en milijn z 38 krajcarji davka, je vsa podložna graščini na Bregu, dočim je vsa Breg sama last tamošnjega graščaka (Leibeigene). Ti so bili torej res sami sužnji. Dajatev vsega Bregu podložnega grunta se je leta 1570 cenila na en goldinar. Velike Poljane so dajale svoje davčine graščini na Ornek, ki je imela tudi po nekaterih vaseh v ribniški dolini (v Slatniku) male dohodek.

Podložniki breške graščine iz Otvic, Dan, Kota in Sinovice ter Sajeveca so dajali na Breg 18 mernikov, tri in pol merice in povrh 33 velne pšenice, kar znašalo po tedanji meri 12 ljubljanskih starov. Friderik pl. Brniški (Werneg), ki je leta 1570 kupil od dotedanjih lastnikov Krištofa in Hansa pl. Lambegov grad na Bregu, je računal en ljubljanski star pšenice po 10 krajcarjev in dva vinarja; tri krajcarjev en vinar; 33 krajcarjev en vinar; fižola in ješprena 12 polmer, dva starov po 10 krajcarjev, je 21 krajcarjev; 643 kokoši po dva vinarja, ali pol krajcarja je stalo pet goldinarjev 21 krajcarjev dva vinarja; 2,010 jajc, 250 jajc je stalo šest krajcarjev en vinar, skupaj 50 krajcarjev en vinar; 5,514 pevesem predvaja je 173 kit (desetičev) po en krajcar en vinar, je tri goldinarje 36 krajcarjev en vinar; 11 pujskov po osem krajcarjev je en goldinar 28 krajcarjev; 11 jagnjet po tri krajcarjev 33 krajcarjev.

Torej bi vse skupaj po tedanji ceni naneso 495 goldinarjev 53 krajcarjev en vinar. (Po urbarju z Bregom leta 1570). To je povečini dobila ribniška graščina, le nekaj malega od tega tudi graščina na Bregu. Krištof in Hans pl. Lamberg pa pišeta, da sta dobivala od vsake Bregu podložne hiše okrog en goldinar na leto, teh pa je bilo 59, potem bi se ta vsota povišala še za 59 goldinarjev.

Ako vzamemo en primer iz navedenih, recimo pujska, ki je stal osem krajcarjev, in to preračunamo, dobimo, da so podložniki dajali gospodi letno vrednost 4,161 pujskov. Računam današnjega pujska na 150 dinarjev, potem so znašale te dajatve po današnjem 624,150 dinarjem ali 2,496,600 kron.

Poleg tega so navozili podložniki 196 voz drv, dali 103 konje za vožnjo vina ter 13 tovorov soli, ki jo je bilo treba pritovoriti od Trsta. Ako bi vratil vrednost tlake, pristeli še vrednost desetine, ki je pa ne moremo izračunati, ker ne vemo, kaj so kmetje pridejali ali priredili; mitnino, ki se je natekala na letnih 100 renskih goldinarjev, potem pridejmo do zaključka, da je bila ona dobesedno veliko bolj trnjava za našega kmeta, dasi tudi današnja ni kaj roznata. Lahko razumemo veselje našega kmeta, ko mu je izpod graščinskega jarma zasijalo solnce svobode. Naj bi pač nihče ne skušal iz svobodnjakov zopet napraviti — tlačane!

denaru, 369 goldinarjev tri krajcarje en vinar; pšenice 495 ščafov, trije ščafi en ljubljanski star po 10 krajcarjev, dva vinarja, se ceni skupno na 28 goldinarjev 52 krajcarjev dva vinarja! 604 ščafe prosa, 201 star po štiri krajcarje en vinar, je 14 goldinarjev 14 krajcarjev en vinar; 1,113 ščafov ovsa, 371 starov po pet krajcarjev tri vinarje, je 35 goldinarjev 33 krajcarjev en vinar; fižola in ješprena 12 polmer, dva starov po 10 krajcarjev, je 21 krajcarjev; 643 kokoši po dva vinarja, ali pol krajcarja je stalo pet goldinarjev 21 krajcarjev dva vinarja; 2,010 jajc, 250 jajc je stalo šest krajcarjev en vinar, skupaj 50 krajcarjev en vinar; 5,514 pevesem predvaja je 173 kit (desetičev) po en krajcar en vinar, je tri goldinarje 36 krajcarjev en vinar; 11 pujskov po osem krajcarjev je en goldinar 28 krajcarjev; 11 jagnjet po tri krajcarjev 33 krajcarjev.

Vaš kramar iz trga mora dati graščaku o sv. Juriju 25 krajcarjev. Vsi drugi kramarji iz teritorija graščake so dajali o sv. Juriju predstaviti graščaku in mu plačati en renski goldinar (rajniš) in 40 krajcarjev.

Vsak mesec, ki hoče živin ali drobnico klati za prodajo, mora dati graščaku od zaklana živine jezik in noge, za kar dobi kozarec vina in hlebček kruha. Mesarji pa so dolžni graščaku za domačo potrebo klati vole, prešiče in ovce. Od zaklanega vola dobi mesec eno pečenčko, od prešiča tri klobase, za zakol ovce pa koslino.

Vse tožbe in pritožbe ima prvenstvo Kitajska, ki je po površini večja od Evrope; če se navaja, da šteje 118 milijonov ljudi, na Filipinah imajo pod sabo 11.7 milijonov; njihove posesti so tudi v Oceaniji; dejanski, čeprav ne pravni protektorat imajo nad nekaterimi republikami v Srednji Ameriki, ki so na papirju samostojne. Izmed ostalih ameriških republik imajo največ prebivalstva Brazilija 33 milijonov, Mehika 14.5, Argentina 10.3 in Kolumbija osem milijonov prebivalcev.

Med azijskimi državami ima

znamna je tudi francoška posest v Afriki 86, v Aziji 24 milijonov. V primeru z njo je italijanska posest v Afriki kaj neznamna.

Ogromen je razmah Zedinjenih držav ameriških. Na kontinentu šteje 118 milijonov ljudi, na Filipinah imajo pod sabo 11.7 milijonov; njihove posesti so tudi v Oceaniji; dejanski,

čeprav ne pravni protektorat imajo nad nekaterimi republikami v Srednji Ameriki, ki so na papirju samostojne. Izmed ostalih ameriških republik imajo največ prebivalstva Brazilija 33 milijonov, Mehika 14.5, Argentina 10.3 in Kolumbija osem milijonov prebivalcev.

Politična razvrstitev, kakor

jo navaja statistika Lige narodov, pa še ni dokončana; ozemlja, kjer države izvrsujejo mandat Lige narodov, so se enostavno prištela velesilam, kar ni pravilno; tudi znatna kolonialna posest Nemčije je razdeljena le začasno.

Sodi se, da znaša število prebivalstva vsega našega planeta čez 1,900 milijonov; več kot polovica človeštva živi v Aziji. Vrsta in pomen evropskih držav se utegne v nekaj desetletjih pred drugačiti tudi brez vojne že zaradi tega, ker nimajo enakega prirastka prebivalstva.

Zadnje skupno potovanje

Zadnja večja skupina naših starokrajskih potnikov to poletje odrine iz New Yorka

na 6. julija t. l.

na priljubljenem francoskem brzoparniku

ILE DE FRANCE

Čas do tega odhoda je torej kratek in zato je skrajni čas za vsakega potnika, ki se namenja pridružiti temu potovanju, da se tako prijavil. Priglašenih je znano število rojakov iz Milwaukee, Cleveland, Chicago, Pittsburgha in drugod. Nudilo se bo torej vsakomur dosti dobre družbe, kar pomenja prijetno potovanje do Ljubljane.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na

PRUDENTIAL BANK

(Zakrajšek & Česark)

622 — Ninth Ave., New York, N. Y.

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

CLEVELAND, OHIO

Na tej slovenski banki vložite denar brez skrb in vam nosi lepe obresti.
Kadar hočete poslati denar v staro domovino, pošljete ga najceneje po naši banki.
SPREJEMAMO HRANILNE VLOGE TUDI PO POŠTI

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S potrtnim srcem naznanjam tužno vest, da je v Gospodu premil moj zet

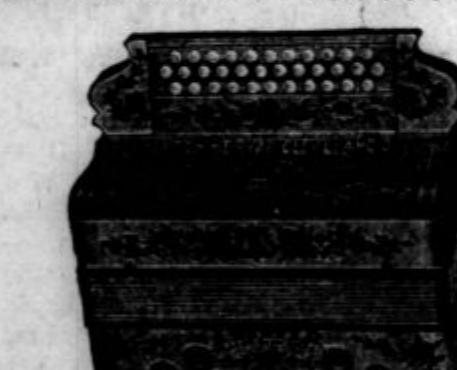
Samuel Bertich

v najlepši moški dobi, star 27 let, ter zapustil žalujčo ženo Mary, 4 leta starega sinčka, ter tu živeče starše in brata. Po kojnik je bil član društva sv. Florijana št. 44 KSKJ. in aktivni član Booster kluba, katera sta ga v velikem številu spremila k večnemu počitku.

Moja iskrena želite je, da se tem članom srčno zahvalim za veliko udeležbo pri pogrebu in krasne darovane vence. Ravno tako izrekam zahvalo vsem onim roditeljem, znancem in prijateljem, ki so darovali cvetnice in se udeležili pogreba in vsem onim, ki ste čuli pri pokojniku v hiši žalosti. Izrekam tudi zahvalo Father Leonu za veličasten obred pri sv. maši zadušnic. Obenem hvala tudi KSKJ. za hitro in pošteno izplačilo posmrtnice za pokojnim. Vsem dobrotnikom klicem: Bog vam stotero povrni vase delo; Ti pa dragi nam pokojnik, v miru počivaj in dušni blagov življaj!

FRANK ENČIMER.

South Chicago, Ill. 8. junija 1929.

Pozor igralci harmonik!

NAD 1100 (ENAJSTO) HARMONIK

mojega izdelka sem že razposlal odjemalcem v Združenih državah in Kanadi. Vsi se mi zahvaljujejo za lepo in trpežno izdelavo mojih harmonik.

Izdelujem harmonike iz pravega celluloida v različnih barvah. Pišite po brezplačni cenik.

Se priporočam

Anton Mervar

6921 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

JOHN DOLENC

in sicer dne 20. maja ob drugi uri popoldne. Pri svojem delu ga je umorila srčna hiba.

Pokojni je bil rojen v Gorenji vasi nad Škofjo Loko leta 1872; tukaj v Rock Springs, Wyo. je bil 38 let, kjer zapušča mene, žalujčo soproga, dva sina in štiri hčere, v Wisconsin pa enega brata in eno sestro. Pogreb se je vrnil iz hiše žalosti v cerkev sv. C. in M., od tam pa na pokopališče sv. Jožefa ob udeležbi članov društva sv. Alojzija št. 18 JSKJ., društva sv. Jožefa št. 122 KSKJ. in društva Trdnjava št. 10 SNPJ., kamor je pokojnik spadal; udeležili se je pogreba tudi veliko njegovih sorodnikov in znanec.

Torej želim izreči zahvalo vsem onim, ki so nam stali ob strani in nas tolazili; posebno hvalo smo dolžni sestri Frančiški Dolenc, ki je prišla iz Homedale, Idaho ter nam stala ob strani ob uru žalosti, bodisi na en ali drugi način. Lepa hvala vsem davalcem vencev, ki so kasnili njegovo raken v grob; dalej hvala onim, ki so darovali in naročili sv. maše zadušnice. Vaša pomoc in tolaziba ne bo nikdar pozabljena, naj vam bo dobré Bog večkratni piacički! Tebi pa, ljubi moj in dragi oče kličemo: Spava v miru in večna luč naj ti sveti. V tolazilo nam sv. Krizgovor, da snidemo se nad zvezdami! — Zalujči ostali:

AGNES DOLENČ, soproga, FRANK in FREDERICK DOLENČ, sinova, MARY PIVK, ALBINA MIKLAVČICH, JENNIE SKUBIC in EDNA KOSS, hčere.

Rock Springs, Wyo, dne 7. junija 1929.

EDINA AGENTURA ZA AMERIKO

Ze nad 30 tisoč starokrajskih kos smo razprodali in poskušnja je dokazala, da kose zbrane "KOMET" so najmočnejše in imajo rezilo, ki jim ga ni para, ter jih mi popolnoma jamicemo, kakor tudi vse drugo orodje. Z naročilom pošljite denar ali poštno nakaznico, poštino plačamo mi. Cene so:

"KOMET" kose z rinko in ključem, 26 do 33 palcev dolge, po \$2.50 Ako vzamete 6 kos skupaj, so po \$2.25 Kose Pojeranke, bolj ozke, samo 30 do 33 palcev dolge, po \$1.50 6 kos skupaj damo po \$1.25 Kosička, lepa, iz favorjevega lesa \$2.25 Klepalno orodje, ročno kovanje, težko, po \$2.00 Brusilni Bergamo kamni, veliki, po 75c Motike, ročno kovanje, prav fine vrste, po \$1.50 Srpi, veliki za klepat, po \$1.00 Ribečni zarepo, ročnega izdelka, po \$1.50 Plankace za tesanje po \$3.50 in po \$6.00 Literne steklenice \$1.20, dvočlusterske po \$1.50 Nemške garantirane brivlaine britve po \$2.90 Razpoložimo na vse kraje kakovščoli vrste Lubasove harmonike želite, kakor tudi fine bakrene kotle, prav po starokrajskemu načinu izdelane. Pišite po cenik!

Pri naročilu napišite naslov: Stephen Stonich P. O. BOX 368, CHISHOLM, MINN.

Stephen Stonich

GEE DEE DAY

Girls: We have a Mother's Day, Father's Day, Flag Day etc., but why the dickens didn't the government set aside a day for me. Do you know what I am going to do? I am going to let you in on the day that I, or rather they (folks at home) have set aside for me—my birthday. What could be sweeter than to have a birthday, in the month of brides? The big day is on the 24th of June and it will mean twenty-four full years for me. Seeing that I am not a fair maiden, I am not bashful about my years.

Don't bother about sending me presents. A card will do. Don't send me garters because I don't wear them. If you must and insist on sending me anything—I smoke camels. If you remember that day—just remember—and don't send anything—I will appreciate it if you take a few moments and say a little prayer for me that I will succeed in my life work.

I have sweeties by the tens And twenties too.
Boy friends by the hundreds A lot not few.
But of all the pals I ever had,
Is that dear old soul.
My good friend, Dad.

Today's editorial: Wait at the gate and you are sure to come late.

What wonderful weather we are having in Cleveland. Just the thing for ice skating or football. If it keeps up I'll have to put alcohol in the old crate. But, even though the weather has been unpleasant—in the way that it is not farm, I have been so busy that readers who expect personal replies to their missives will have to keep on expecting just a little longer—until I get on my feet again.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

Geographically speaking.

Waitress: "Hawaii, gentlemen. You must be Hungry."

First Man: "Yes, Siam. And we can't Romania long, either. Venice lunch ready?"

Waitress: "I'll Russia to a table. Will you Havana?"

First Man: "None. You can wait on us."

Waitress: Good Japan the menu yet? The Turkey is Nice."

First Man: "Anything at all. But can't Jamaica little speed?"

Waitress: "I don't think we fan Fiji that fast but Alaska."

First Man: "Never mind asking any one. Just put a Cuba sugar in our Java."

Waitress: "Sweden it yourself. I'm only here to Servia."

First Man: "Denmark our bill and call the Bosphorus. Hill probably Xena."

Waitress: "No, and I don't Carribbean. You guys sure Armenia."

Boss: "Samoan your wisecracks, is it? Don't Genoa customers is always right? What's got India? You think maybe this arguing Alps business?"

Customer: "Canada racket; Spain in the neck."

ATTEND YOUR LODGE MEETING

When I Have Time.

When I have time, so many things

I'll do
To make life happier and more fair
For those whose lives are crowded
now with care;

I'll help to lift them from their
despair.

When I have time.

When I have time, the friend I love
so well

Shall know no more the many toiling
days;

I'll lead her feet in pleasant paths
always,

And cheer her heart with words of
sweetest praise.

When I have time.

When you have time, the friend you
hold so dear

May be beyond the reach of all your
sweet intent;

May never know that you so kindly
meant

To fill her life with sweet content

When you have time.

Now is the time. Ah, friend, no longer
wait

To scatter loving smiles and words
of cheer

To those around whose lives are now
so dear;

They may not meet you in the
coming year —

Now is the time.

Go To The Games Next Sunday!

Reformer (shaking boy by neck):
"I believe Satan has hold of you."

Boy: "S-s-s-s-so do I!"

Sucker: "How do you know Jack's
at home?"

Kid Coy: "His shirt is on the line."

Burn: "Is somebody dead at your
house?"

Tramp: "No, why?"

Bum: "Then why are you wearing
your pants at half-mast?"

Teacher No. 1: "How many pupils
study under you?"

Teacher No. 2: "Oh, about half."

POOR BOYS' CHANCE BEST

In a recent study of men who have made an eminent success in life it was found that the great majority were the sons of poor men. Surely any of those successes were the sons of wealth.

The main sources of supply of these leaders who organize business and contribute to the common advancement were from the families of men of shortened or modest means; families which had the foresight and the sense of self-sacrifice needed to give their sons and daughters the equipment of a good education.

Herbert Hoover lost both parents while he was a child. He worked his way through college by operating a laundry which washed the clothes of other students.

Ex-Governor James M. Cox of Ohio, a candidate for president of the United States on the Democratic ticket, was a newsboy on the streets of Dayton, Ohio.

The head of the biggest life insurance company in the world was a small-town school teacher when he was 20. Before that he worked on a farm.

Frederick Underwood, president of the Erie railroad, was a brakeman.

The president of the Fidelity Mutual Life Insurance Company of Philadelphia, started his business career as errand boy for John Wanamaker at \$1 a week.

Thomas A. Edison, was a "train butcher" selling candy, cakes and such things to railroad travelers.

The greatest retail merchant the world has ever known, and who died leaving \$65,000,000, was a hired hand in a country store.

John Cartt, one of the principal administrative officers of the American Telephone and Telegraph Company, rose from a \$5 a week job in the company's Boston office.

D. C. Jackling, the biggest figure in copper mining in America, was a farm hand in St. Clair county, Missouri, and got his start educationally by studying at night by candle light in the attic of the rude shack he called "home."

Michael Idversky Pupin, who developed the long-distance telephone, was a porter in a New York store. Before that he was a farm hand.

George M. Reynolds, president of the Continental and Commercial Bank of Chicago, the largest financial institution outside of New York, started as an office boy for a concern in Panora, Iowa.

A list like this could be continued until columns were filled.

Who said the poor boy has no chance! —Every Boy's Magazine.

BRIGHT SAYING OF CHILDREN

X-Ray

Inch's Kosack definition of an Optimist."

"The optimist is a man who walks thru the streets of Chicago about three o'clock in the morning during this reign of forced but polite borrowing," feeling quite safe as he whistles "Hail, Hail, the gang's all here!"

After consulting "Bidda" and some other, "ill"-ustrious lads it seems that these here "gold-diggers" should get from one to five years for "robbing the Malls." Have you noticed it's the Heir-mail that suffers most? What do you think?

Some of "Chi" distinguished Slovenian families have sons that join in the chorus of America's favorite young men's song:

"I'd love you, dear,
With all my heart,
I'd love you all my life,
If I thought you had the money
To make a decent wife."

"Johnnie" Kosmach is a motorman and the following story is told about him:

Lady Passenger: "Sir, do you stop at the Congress hotel?"

Johnnie (absently): "No, Madam, on my salary I could not afford it."

The Aviator national association have adopted the following Anthem: "Nearer, My God, To Thee."

Johnnie Korechan (during his first "State Of Lady" in a hospital): "Are you a trained nurse?"

Internee: "Yes."

Johnnie: "Well, start the circus and do some of your rilling tricks."

In the olden times, Socrates said, that eating onions will prevent a mustache from coming on a woman's lips.

But I don't believe it's true now adays with this Kiss-proof lip-stick holding reign.

Butch (taking up accounting): "What I want to know is: Is money lost at a funeral a dead loss?"

Bidda: "All I want to know is, where is this funeral?"

Why not send in articles to Our Page? Don't say tomorrow when you can do it today.

Yours to stay,

The Kidder.

P. S. Some females asked me for one of your photographs. Send your photo or address.

Mr. Frank Kerze Jr., son of Mr. and Mrs. Frank Kerze, 1142 Dallas Rd., Cleveland, O., received the degree of chemical engineer conferred upon him by the Case School of Applied Science, last week. Mr. Kerze Jr. is a member of the SS. Cyril and Methodius Lodge No. 101 of Lorain, O., and has always been a booster for sports. Congratulations!

OUR PAGE

6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

THE FLAG AND FLAG DAY

JUNE 14TH

On June 14th we observe a day in memory of the adoption of the National colors of the United States of America. June 14th, 1777, marked the beginning of great things for the American colonists. For two years the army of the Revolution had been fighting bravely and hopefully with varying fortunes, and in all that time Congress did not say a single word about a flag. There had been much confusion of flags and banners, both in the army and navy from the commencement of the war.

Many romantic stories were connected with the banners and flags in use. The corps commanded by Col. William Washington, fought at Tawat Springs and at Cowpens under a banner cut from a red damask curtain and presented by Col. Washington's fiancee, Count Pulaski, whose father perished in a dungeon for advocating the cause of Polish liberty, came to this country at the uprising of the American colonists and joined the army of Washington. When engaged in organizing a corps of cavalry at Baltimore, the Moravian Sisters at Bethlehem, Pa., made Pulaski a banner and sent it to him "with their blessing." It was of rich crimson silk and emblazoned with emblem.

There were several pine tree flags in the early part of the Revolution and the earliest use of this emblem, during the Revolution, of which there is positive authority, was on the flag presented to General Putnam on the 18th of July, 1775.

Many of our emblems were decorated with a coiled serpent alone and also in conjunction with the pine tree. The Rattlesnake Flag of 1776 showed the snake as striking. This flag had thirteen stripes seven red and six white stripes. Many of the flags of that day bore mottoes such as "Don't tread on me," "An appeal to Heaven," "Liberty Tree, and appeal to God."

No one knows who suggested the stars and stripes. It would be interesting to know what prophet stood up in the Continental Congress on Saturday morning, the fourteenth of June, 1777, and called for the adoption of the resolution which declared that the flag of the thirteen United States be thirteen stripes, alternate red and white, the union be thirteen stars, white, in a blue field, representing a constellation. That was a memorable day in American history. There is no record of any debate on the flag resolution. The Declaration of Independence had been made and a flag was wanted to harmonize with the growing spirit of Americanism, one that would beautifully symbolize the aspirations of the thirteen United States.

The popular story bestows the honor of the designing and making the first flag upon Mrs. Betsy Ross. Mrs. Ross enjoyed the reputation of being a skilled needlewoman and it is recorded on good authority that Mrs. Ross made state colors for vessels and batteries prior to June 14th, 1777.

However, much as we may live in uncertainty as to how the Nation's flag was born, we do know that it was a new creation to symbolize American patriotism and independence and from the third day of September, 1777, when the act of June the 14th was officially promulgated, the Star Spangled Banner was inseparably associated with the army of the Revolution in all its trying experience, its defeats and victories, and final triumph.

—A FEW "KIDS"

By the Kidder

Glad to be with you again! I intended to rest awhile, but it seems to me that none of you can get interested in writing articles. If it was not for Gee Dee, Dox and a few others, what would become of Our Page? Get busy!

On Saturday June 1st, Miss Antoinette Gerbec, daughter of Mr. and Mrs. Gerbec was united in wedlock to Mr. Anthony Skri, son of Mr. and Mrs. Skri, all of Barberton, O.

Mr. and Mrs. Perushek will make their home at 452 E. 158th St., Cleveland, O.

Covers were laid for many guests at the evening reception which was held at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd., Cleveland, O.

Mr. and Mrs. Perushek will make their home at 452 E. 158th St., Cleveland, O.

Mr. Bozidar Jakac, our Slovene artist, who just recently arrived from Ljubljana, Yugoslavia, was the guest of the Jugoslav-Slovene Club on Monday evening June 3rd at their Club rooms, which are located in The International Institute, 1820 Prospect Ave., Cleveland, O.

While watching the Barb-Lorain game, several weeks ago one of the boys referred to Peanuts and myself that the Bars are a lot of Scotchmen because we manufacture book matches. Later the same fellow borrowed a smoke and lit it with a Scotch match. Figure that out.

All who were present, and had the honor of meeting Mr. Jakac, will still better appreciate his work when it will be exhibited for the Slovene people at some future date in Cleveland, O.

The Jugoslav-Slovene Club is represented by an all Slovene membership, and in the past has aided much in the effort to bring before the American people Slovene art.

Mr. Frank Kerze Jr., son of Mr. and Mrs. Frank Kerze, 1142 Dallas Rd., Cleveland, O., received the degree of chemical engineer conferred upon him by the Case School of Applied Science, last week. Mr. Kerze Jr. is a member of the SS. Cyril and Methodius Lodge No. 101 of Lorain, O., and has always been a booster for sports. Congratulations!

GRADUATION

WHY I WANT MY FRIENDS TO JOIN K. S. K. J?

By JENNIE MEHLIN, Denver, Colo.

Why do I belong to the K. S. K. J.? Because I want to be good to myself.

MANY of our members have graduated from high schools or colleges this year and the number will be even larger next June.

WE congratulate the graduates not because they are Slovenians, but because of their persistence in directing their efforts in attaining their goal. Four years of schooling may have seemed a long while, and it may have seemed short, but in many cases the students were obliged to sacrifice many things to give their time to studies.

STUDENTS should also consider that the teachers and professors were instrumental in helping them acquire an education. A word of praise is due the instructors.

IN many cases, very many, sincere congratulations should be extended to the parents of the graduates, not only because their sons and daughters have passed one milestone in life, but because they, the parents, assisted the youngsters to go through school. Graduates should deeply appreciate the sacrifices of their parents, who if the case is such, were not blessed with the opportunity of attending school.

GRADUATES of high schools, you have passed the barrier. Your education is not complete. Before you stands the resistant world, or the welcoming portals of a college. Choose either and you will still be obliged to continue with your work, if you wish to make the grade. Graduation only means the time to formulate another program.

COMPETITION is keen in this world of ours, and we hope for your benefit, that you will continue your studies. If you do not enter a college, on a night school this fall, choose a line of work that will interest you and then apply the same initiative and spirit of success that you exercised during the past four years, and you will be guided by factors which will lead you to success. Don't forget, to make the grade in any line, you have to MAKE IT!

SOCIETY NEWS

H. Mandel

Tolminci

ZGODOVINSKI ROMAN
SPIBAL IVAN PREGELJ

(Nadalevanje)

"Ali si Ajd, da stojiš? Po klekni!"

Tone je zdrknil na kolena, se trkal na prsi in ječal:

"Tončka, Tončka, Tončka!"

V Volčah pri Matku se je gneto zgodnjih pivcev, da je imel krčmar polne roke dela. V kuhinji je gospodinjila njegova hči Tina. Ni ji šlo delo izpod rok.

Njen fant Janez je bil ob njej in se šalil z njo, da je delala kakor poln jeseni. Peter duša, ki je sedel za ognjiščem, se je skušal po svoje razgovoriti.

"Ali se od žita redi, naj ti pove, Janez," je dejal.

"Zdrava sem tako," se je deklica sramovala in branila. Bila je mična in polna deklina; prav toliko lenobna in nemarna, da je bila še bolj prijetna. Janezu Matku sicer ni bil povšeči zet, a hčeri edinic kot vдовec ni mogel nasprotovati, da ji ugaja mladenič, ki je o njem govorila vsa Tolminska kakor o čudovitem junaku in trpinu in se je moral paziti biričev in tolminske gospode. Ne da bi se menila mlada dva za Petra, sta se igrala po svoje. Tedaj je stal Duša in dejal trudno:

"Pojdem."

"Kam se ti mudi?" je vprašal Gradnik.

"Imam pač tudi kje slovo vzeti," je dejal tegobno Duša. Gradnik mu je gledal v obraz, potem je dejal:

"Kakor hočeš." Sunil je raho lo Tino in dejal:

"Poslovi se lepo od njega. Bog ve, ali se bosta kmalu kaj videla." Deklica je segla Petru v roko. Temu se je čudno spremenilo lice. Vse zasmehljive crte so izginile, zdelo se je, da se bo mož zajokal.

"Pa zgobom, Tina. In lepo se zgorovita z Janezom, da bo prav."

Sel je naglo.

"Kaj mu je vendar?" je vprašala Tina Janeza. Nasmehnili se je in dejal:

"Rad te ima. Pa nanj nisem ljubosumen. Poljubila bi ga bila za slovo. Nič ne bi bil rekel. Takle sem za prijatelja."

"Janez, kako govorš," je zaredla deklica. "Tebe edinoga imam!"

"Polh moj mili!" je vzkliknil fant in jo objel. Potem se je zresnil.

"Tina," je dejal, "vsi nosijo svoje lesene križe pod srajco. Jaz ga pa še nimam. Kakšen pravdar bom neki? Pa še general puntarski."

"Nimaš križa?" je zasopila toplo. "Ti ga pa jaz dam." Obrnila se je vstran in si snela majhno znamenje iz nedrij.

"Na!" je rekla.

Na svetem znamenju je občutil njen toplo polt. Oči so se mu orosile od sreče, ljubezni in slasti.

"Tina!" je razširil roke po njej. Ona pa je vzkliknila in se mu izvila. Ko je slovo jemal, je rekla:

"Ljubim tebe in Petra. Ne boj se, tebe drugače kot Petra. Peter pa mi je drag, kakor da je moj brat."

"Vzameš ga, ko bo vdova po meni," se je pošalil Gradnik in dejal vedro: "Kar z nami pojdi in Gorico!"

"Pa pojdem, če želiš."

Zmajal je z glavo in dejal: "Pravi vojaki odhajajo na vojsko brez joka."

Peter Duša pa je šel medtem svojo pot proti Tolminu. Bila je ena tistih žalostnih ur nad njim, ko se je popolnoma zave dal, kako brezmejno sam je na svetu, ena tistih žalosti, ki ga

"Ali me ne boš lovil!"

"Birič se je delal, kakor da ga ne čuje in ne vidi. Peter je šel po vodi navgor, lovč se od akate do akate. Potem se je vzel na vrh in prisel na vrt pri prvi hiši v Tolminu od modrejanske strani. V hiši je bila krčma. Krčmaril je v hiši Defacis. Duša je vstopil. Hiša je bila polna pivcev. Peter je vpravil krčmarja po bratu. Bil je to učen človek, pravda Jakob. Nekdaj je bil v grofovski službi. Zdaj je služil kmet, zdravil in pisal, dirl otrokom in ženam zobe in sestavljal tlačanom pritožbo čez grofa in biriče. Če je bil slučajno trezen. Kadarki ni bil trezen, je sedel pri bratu in brundal latinske izraze predse. Pet Duša ga je našel po navadi na strem mestu.

"Rekli so udje želodcu: Ne bomo več delali zate!" je govoril pravdač iz šolskega latinskega berila o znani prilikai, ki jo je povedal rimskemu upornemu ljudstvu pripljubljeni tribun.

Peter je pozdravil: "Gospod Jakob! Modrujete?" Pravdač je dvignil glavo in dejal hripcavo: "Pa bom," je dejal Peter in priselil. Pravdač je potisnil vrč preden:

"Pij, pa daj, naj ti spet na polni. Za moj denar."

"Srečno pot. Čebele!" "Srečno! Troti!"

Res je zavil Peter s ceste proti cerkvi svetega Daniela. Stotip je na malo grobišče. Šel je v najbolj zadnji kot na neposvečeno zemljo. Tam je snel klobuk in se zagledal na davno poraslo gomilo. Zaječal je:

"Prav, dobro opravi. Pa pridite vse za nami."

"Srečno pot. Čebele!" "Srečno! Troti!"

Res je zavil Peter s ceste proti cerkvi svetega Daniela. Stotip je na malo grobišče. Šel je v najbolj zadnji kot na neposvečeno zemljo. Tam je snel klobuk in se zagledal na davno poraslo gomilo. Zaječal je:

"Mati! Se spoznal te ne bom na sodni dan. Kakšna si bila? Oh, saj bi te odkopali! Pa si že davno sprhnela."

Cez trenutek se je raznežil:

"Ali ti je lahko, mati, v ne posvečeni zemlji?"

Zopet po kratkem molku je mrmljal:

"Tudi mač nočeo brati zate, mati! Takšna, lej, si bila!" Obraz se mu je spačil od žalosti. Ob grobu je hodil upognjen, kakor pod težkim bremnom. Potem se je rezko odtrgal, zajel prsti z roko, jo poljubil in dejal:

"Mati, zgobom!"

Sel je po poljski poti pod Tolminom proti Dvoru. Tam je prešel čez pot in bil na bregu visoko nad Tolminkom. Mialil je venomer na mater.

"Tu dol," je mrmljal, "si šla svojo zadnjo pot. O Jezus, kakor ti je moral biti pri sreči! Pa vsaj še mene, svoje dete, bi bila vzel s seboj! Mati!"

V čudni misli in zlasti se je začel spenjati v prepad. Igral se je. Onstran je viden tolminški birič, da lovi ribe in ga strahoma opazuje. Ni bila pravokrat ta pot Petrova. Navadil se je bil nanjo iz bolnega hrepnenja po materi, ki ga je nezakonskega pustila na svetu in šla obupano v smrt, ko ji je prejšnji tolminški sodnik, sedanju očetu, grozil, da jo postavi na aramotni kamen in zapre kot lovačo. Ko je viden Duša birič, ki je ribe lovil, je mrmljal:

"Pokazati mu moram, naj se me boji, ker sem coprnik."

Tedaj je zdramil leno, komaj se živo golazen ob nogi. Rdečkastopisan modras je bil. Z vajeno roko je prijel Peter kačo, jo stisnil pod glavo za ozki vrat in si jo prinesel pred usta, ogrevajoč jo s svojo sapo.

"Strup nosiš, golazen," je dejal bridko, "da si moraš življene braniti. Pa te ubijajo. Pa so ljudje, ki tudi nosijo otrov in jih ne smemo ubiti kakor bom jaz tebe."

"Nel," se je premislil. "Naj še to vidi birič in pove drugim, da modrasa z golo roko lovim pa v čutari hranim nad arcem."

Suhotno se ameje je storil, kakor je dejal. Potisnil je kačo v čutaro, ki jo je imel pri sebi, zamašil z mahom in spravil za srajco. Bil je ob vodi

na včutari hranim nad arcem."

Peter Duša pa je šel medtem svojo pot proti Tolminu. Bila je ena tistih žalostnih ur nad njim, ko se je popolnoma zave dal, kako brezmejno sam je na svetu, ena tistih žalosti, ki ga

"Vla, vla! Gospod sodnik obudejojo."

"Kar prav prideš," je rekel Duša, prijel slugo in ga potisnil v stran, da se je zakotil hrupno po stopnicah. Nato je stopil naglo po hodniku na desno in odprti v stanovanje. Bil je v sodnikovi obiednici. Sodnik je nesel pravkar kupo vina na ustne in je skral močno pijačo. Osupnil je in ziral z odprtimi ustmi.

"Turbo, che tu sei," je zahrel papiga in ujela s klijunom Petrov klobuk. Peter je udaril po ptiču, da je odletel z odtrago veržicco s stojala. Sodnik je še vedno glufo strmel.

(Dalec prihodnjih.)

ZVERINSKA MATI

V Steyr se je te dni vršil proces proti 32-letni Alojziji Hochgatterer, ženi železniškega kontrolorja, ki je bila obtožena,

da je utopila svojo sedemletno hčerko. Zakon med njo in kontrolorem je bil več let pravilno veržicco s stojala. Sodnik je še vedno glufo strmel.

KUPON ZA BREZPLACNI VZOREC

Ime: _____
Naslov: _____
Mesto: _____

IMPORTIRANE KOSE

in drugo orodje iz Jugoslavije. Garantirane kose z rincikom.

24, 26, 28, 30 in 32 palcev

5 kos po 1.75

3 kos po 1.50

Klepilno orodje "Bergamo" 1.30

Brusni kamen "Bergamo" 0.90

Motika 0.90

Ribčevan za repo z dvema nožema 1.20

Poštinska prosta

MATH. PEZZDIR

Box 772, City Hall Sta.

NEW YORK, N. Y.

ZASTAVE, BANDERA,
REGALIJE in ZLATE ZNAKE

za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje

EMIL BACHMAN

1845 So. Ridgeway Ave. Chicago, Ill.

Pišite po cenik!

Našim trgovcem

je dobro znana njudna po-

strešba našo banke. Ugodno-

sti, ki jih prejemajo od nas

potom svojega čokovnega ra-

cuna so mnogovrstne. Tudi

vi ste lahko istih delčnic ako

imate ULŽEN DENAR NA

ČEKOVNI RACUN ter bi nas

veselilo vam dati nadaljnja

pojasnila v ti zadevi. Mnoga

naša društva plačujejo svoje

izdatke z čeki, izdanimi na

našo banko; istotako K. S.

K. Jenota v svoje popolno

zadovoljnost.

Kadar potrebuje, vnesite na

pot naše potniške čake, katere

izmenjate lahko povez kakov

tek registriran z Vašim podpisom, ako bi ga v slučaju izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vneti več kot \$740,000. Je znak var-

nosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON St. :: JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, pred.

Chas. G. Pearce, kasir

Joseph Dund, pomoč. kasir

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave,

Knapovo ječmenovo kavo in im-

portirana zdravila, katere priporoča

mag. Knap v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v ka-

terem je nakratko popisana vsaka

rastlina za kaj se rabi.

V ceniku boste našli še mnogo

drugi koristni stvari.

MATH PEZZDIR